

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 38.

W NIEDZIELĘ DNIA 15. MAIA 1796.

EDYKT.

Jego Cesarsko Królewska Apostolska Mość z Oycowskiej względem Kraiu staranności chcąc w Galicyi trwające przez wiele lat do zamiany dóbr solnych ściągające się interesa, ile możności w iak nayprętszym czasie do požadanego przyprowadzić końca, i swoich Galicyjskich obywatelów, którzy dobra solne na skarb ustąpili, tym rychley przyprowadzić do spokojnego posiadania dóbr kameralnych w równowartości przez siebie otrzymanych, następującą naywyższą rezolucyą powziąć raczył, która na mocy rozkazu dekretem nadwornym pod 23cim stycznia t. r. tu nadeszłego ninieyszemi publicznie czyni się wiadoma.

Nayprzód. Końcem postanowienia wartości dóbr przez rzeczonych obywateli skarbowi ustąpionych, oraz innych otrzymanych za nie w równowartości, mają byćdż fałszye i lustracye za fundament wzięte a te dochody szczególnie i pożytki nieiakiey odmianie podpadać, które przez powszechne monarchiczne rozporządzenia, albo okoliczności miejscowe w całości będąc uchylone, ustały, lub bardzięy umiarkowane są, albo też, które z powodu wcale nowych lub pomnożonych urzędzeń po nastąpionych już lustracyach i podanych fałszyach utworzone na nowo lub powiększone zostały.

Powtóre. Inrata żup solnych ma byćdż podług fałszy podatkowych nadgrodzona, iednakże po odrzuceniu drzewa do warzenia soli potrzebnego, względem czego przepisy pod 24ym czerwca 1790 gim marca 1791 i 25ym lipca 1791 przyzwoite stanowią prawidła, podług których tak też ściśle zachować się będzie należało.

Potrzenie. Bonifikacya lasów podług wartości drzewa nastąpić ma, która stosownie do naywyższego rozporządzenia pod 24ym czerwca 1790 tudzież pod 28ym lutego i 25ym lipca 1791 w samym miejscu ostatnią razą rozpoznana i bezstronnie za przybraniem miejscowych zwierzchności i gromad wynaleziona i postanowiona była.

Poczwarte. Podług przepisu pod 24ym października 1791 do nadwyżku tego, co go dawnieysi właściciele żup w dobrach od kamery więcey niżeli wartość realności przez nich skarbowi ustąpionych wynosi, otrzymali, iesliby onymże takowe nieprzy należnie i aż do ukończenia obrachunku ku tymczasowemu użytkowaniu zostawione dobra na dziedzictwo od dane byćdż miały, zamiast publiczney licytacyi, która iest przepisana co do przedaży wszystkich skarbowych realności, dziesięć od sta iako nad

Oo

dalek w samey istocie bardzo mierny dla zrównania nieiakiiego terażniejszey wartości przyrachowany bydź ma.

Popiate. Każdemu z dawniejszych żup właścicieli, którzy się znajdują w razie nadgródzenia takowey równowartości, ma bydź oblikwidacya przez Galicyyską kraiową buchalteryą ułożona, podług powyższych prawideł wyraźną wartość obostronnych dóbr, oraz wiele iedney lub drugiey stronie jeszcze zachodzi, w sobie zawierająca, do rąk oddana.

Poszoste. Chcąc potrzebny przy tym sposób postępowania ile możności ułatwić i skrócić, Nayaśnienie Pan raczył Judicium delegatum cum derogatione omnium instantiarum składające się z trzech politycznych a trzech sądowych Konsyliarzy tu we Lwowie pod prezydencyą Rządcy kraiowego za pierwszą instancyą, a w Wiedniu toż Judicium również z trzech politycznych a trzech sądowych nadwornych konsyliarzy pod zarządzeniem naywyższego dyrektoryalnego ministra za drugą i ostatnią instancyą delegować, przed którego sądu pierwszą instancyą wszystkie powyżey wzmiankowane układy zachodzić będą i droga pisiemnego postępowania zbiorem sądowym przepisana u niey zachowana bydź ma.

Posiódme. Wszyscy dawnieysi dóbr solnych właściciele obowiązani są, w 6 tygodniach po obwieszczeniu niniejszego naywyższego rozporządzenia ustanowić plenipotentą w Lwowie, osobną go ad actum umocnić władzą, i ónegoż delegowanemu sądowi oznaymić, ażeby wiedzieć było można, komu oblikwidacye i dalsze rozporządzenia sądowe mają bydź oddane, w przeciwnym bowiem razie postanowi się dla nich z urzędu zastępcą, i ich się o tym edyktem podług przepisu sądowego uwiadomi.

Poosme. Wprzypadku gdyby strona sądziła, iż na przeciw oblikwidacyi sobie oddaney, fundamentalne zarzuty uczynić, lub defekta okazać może, tedy w 6 tygodniach od daty oddaney sobie oblikwidacyi tym pewniey oneż przed delegowanym sądem in forma załoby zaniesić ma, ile że w przeciwnym razie oblikwidacya takowa iak gdyby ią strona za rzetelną uznała, uważana, i podług tego exekucya bez dalszych zachodów swoje miejsce mieć powinna.

Podane wyłożenie defektów odda się potem do Król-Fisku dla uczynienia odvodu na 30 dni, i tak się daley z repliką i dupliką od 14 do 14 dni postąpi. Strony atoli pisma swoje z iak naydokładniejszą wyrozumiałością i zwiążkością układać, a mianowicie wszelkiey niepotrzebney rozwlektości tym pewniey wystrzegać się mają, ile że w przeciwnym razie karani prawem ustanowionemi ukarani będą.

Podziwiate. Gdyby się która strona dekretem od sądu delegowanego pierwszej instancyi ferowanym, uciążoną bydź sądziła, wolno iey będzie w dalszym ciągu udać się do sądu przy naywyższym Dworze delegowanego iako do drugiey i ostatniey instancyi w tym sposobie, iak to w innych przypadkach rewizyonalnych zwyczajno jest, od którego wyroku dalsza już potem niepozostanie droga.

Podziesiate. W celu zabezpieczenia naywyższego Skarbu, ma bydź kondykeya denononerando et non alienando na dobrach, za ekwiwalent danych gdzieby już była zaprenotowana, w stanie tym, w którym teraz jest, zostawiona, co do tych zaś dóbr w równowartość oddanych, gdzieby jeszcze niebyła prenotowana, natychmiast zaprenotowana, i na wszystkich dobrach ekwiwalentowych tak długo niewzruszona zostawać powinna, poki względem okoliczności zamiany każdej decyzya nienastąpi, i poki ustanowione indicium delegatum Resultatum w tey mierze instancyi przyzwoitey z Urzędu nieoznaymi.

Poiedynaste. Nayaśnienie Pan całą pertraktacyą sądu delegowanego w pierwszej i drugiey instancyi dla pożytku stron od tax i stempla, oprócz potrzebnych po nastąpioney sentencyi i przyiacielskiej ugodzie do zawarcia instrumentów ugodnych

czyli kontraktów, które tak pod stempel stosowny do przepisu, iakoteż pod taxę in-
tabulacyi zwyczajnym sposobem podpadać mają, za wolną uznać raczył.

Podwunaste. Ponieważ podług nayłaskawszego zamiaru Nayiasniejszego Pa-
na dane jest zlecenie postanowionemu tu w pierwszej instancyi sadowi delegowanemu
w każdym razie, gdzieby który dawniejszy Właściciel dóbr solnych z królewskim
Fiskem względem wartości obostrzonych Realności lub względem sposobu bonifika-
cyi czyli załagodzenia wpadł w spory powyżey wytkniętymi przepisami ieszcze nie-
rezolwowane, probować ustnie dobrowolney ugody gruntuiącey się na słuszności, nim-
by ieszcze w tey mierze formalny sądowy był ferowany wyrok, a to za przywoła-
niem stron obydwóch, i zawrzeć takową ugodę (jednakże pod wyraźnym obwaro-
waniem naywyższej Ratyfikacyi) a gdy Nayiasniejszy Pan dla tym snadniejszego
dostąpienia swego oycowskiego zamiaru daley oświadczyć raczył: iż ci, którzy nad-
zwyz w Dobrach ekwiwalentowych otrzymali, do rychłego ukończenia tego interesu
zamiany podług przepisanych dla stron wto wchodzących więcey niż z iednego wzglę-
du pożytecznych ustaw się nakłonią, azatym się do załagodzenia i załatwienia za-
chodzących może tu i owdzie trudności w sposobie dobrowolney ugody przyłoża, nie-
tylko w spokojney posseksyi większych dóbr ekwiwalentowych sobie nadanych zo-
staną, ale onymże nadto za poprzedzającym bezpieczeństwem tabularnym termin 10
letni a podług okolicznosci i 15 letni do zapłacenia ratami wynikaiącey do Skarbu
należącey reszty dozwoływ będzie, w przeciwnym zaś razie iak skoro się strona do
ukończenia takowego w dobrym sposobie nienakłoni, lecz zostawać zechce przy pro-
cedurze na piśmie u obydwóch instancyi, królewski Fisk nietylko o to starać się po-
winien, ażeby naywyższy skarb co do prowentow interkalarnych z dóbr tyczących
się wczesnie był zabezpieczony, ale nawet takiey stronie ponastapionej formalney
decyzyi, ani nadzwyzek w dobrach ekwiwalentowych podług niey skarbowi powro-
cić się należący zostawiony, a tym mniej iakie opłacenia na raty dozwołone będą,
lecz zabor samychże dóbr za całkowitą summę, albo też z powodu: iż dokładne za-
łatwienie dobrami nietak łatwo stać się może, iak dalece okolicznosci mieysca, i
istota dóbr pozwolą bez, względnie i tym bardziey nastąpić ma, ile że wypadłeżąd
mniej znaczące tey lub drugiey stronie do zapłacenia reszty gotowizną załatwione i
urzetelnione byćdż mogą: zaczym każdy z przeszłych Właścicieli dóbr solnych ni-
niejszemi się powołuje, z zostawieniem sobie wszelkiey wolności, iż iezeliby ży-
czył sobie z powodu istotnych korzyści z tego nayłaskawszego dozwolenia wynikają-
cych interes zamiany przez dobrowolną ugodę załatwić, aby się z propozycyami
tey ugody, nieoczekuiąc w tey mierze osobnego przywołania, udał natychmiast do
sądu tu delegowanego, przez które jednak propozycye ugodne, bieg procesu w za-
dnym razie tamowany byćdż niemoże.

Dan we Lwowie dnia 21. Marca 1796 roku.

Johann Jakób Hrabia v. Gaisruck.

Ludwik Hrabia v. Furstenbusch.

Z Wiednia d. 7 Maia.

Podług nadeszłych d. 27 kwietnia z
Włoch wiadomości, obrał sobie kommen-
deruiący generał feldzeigmaister Celsarska
armia baron Beaulieu, w celu czynienia
razem z Piemoncką armią i znajdującym
się przy niey Celsarskim korpusem, nastę-

puiące pod Oviglio położenie: Od stanowi-
ska Castel nuovo di Bormia rozciął się
posterunki przez Canelli, S. Abano di Bel-
bo, S. Marzano, Miasca, Monbercello,
Corticelle i Nizza della Baglia; od Dezzo
stanął oddział Neapolitańskich woysk,
który swe posterunki przez Monastero do
Cartemiglia rozciągał, i położenie Spigno

i Penzone utrzymywał; drugi oddział stanął wojsk Austriackich pod Pozolo Formigaro, ręką miał zlecenie uważać obroty nieprzyjaciela przeciwko Bochetta i bronić stanowiska Voltagio. Lecz skoro kommanderującego generała Piemontską armią i Cesarzem przy niej będącym korpusem, kilkakrotnie doszły uwiadomienia i rapporta, iż ze wszystkich stron nacierający nieprzyjacieli wyparli już Cesarские wojska z ważnych stanowisk Fossano i Cheresco, iż środkiem ich zjednoczenia jest tymczasowo Carmagnola, prawe ich skrzydło rozciąga się do Carmagnola, a lewe do Villanuova d'Asti; umyślił więc kommanderujący feldzeigmeister przenieść swoje położenie pod Tortona, i przeprowadzić wydział wojska przez rzekę Po do Breme, aż do Lumellina, abybył w stanie gdy tego będzie wyciągać potrzeba, złączyć się z będącym przy armii Piemontskiej Cesarzkim korpusem dla zabezpieczenia od wszelkiej napaści nieprzyjaciela Lombardyi Austriackiej.

Z Paryża dnia 24. Kwietnia.

Już i tu wszystkie nadzieje pokoju zniknęły; już dano znak naszym wojskom na granicy do boju; dyktoryat wydał następującą odezwę do armii:

Obrońcy Ojczyzny!

Już zbliża się moment, w którym się znowu do waszej zwycięskiej broni powiecie, gdzie wasza spokojność przerywana zostanie, która wam tylko w tej nadziei udzieloną została, iż nam miała chwalebny pokój zjednać; lecz strumienie krwi, która już płynęła, nieugiadziły jeszcze zapalczywości naszych nieprzyjaciół. Wystawiają sobie zapewne, iż się nawet w tym czasie zręczemy jeszcze wszystkich owoców zwycięstwa, kiedy się szczęśliwy moment uwieńczenia ich zbliża; wystawiają sobie, iż my jako tchorze będziemy ich prosić o pokój, w ten czas kiedyśmy im go jako wspaniali nieprzyjaciele proponowali. Niechayże się więc bawią temi niedogodnymi myślami; niedziwiemy im się wcale, bo oni nigdy nie walczyli za wolność. Lecz

nie musi im być tak, iż to są te same waleczne armie, z którymi się jeszcze chcą spróbować, od których tak często pokonanymi zostali; nie, niezapomnieli jeszcze cudów waleczności Francuskiej; przypomną sobie ze strachem okopy Gemappu, bitwę pod Flerus i zimową kampanię w Hollandyi; przypomną sobie iż Alpy i Pireny nie były tylko słabą zaporą dla was, iż półwyspek Quiberonu stał się grobem wszystkich owych zdradzieckich niewolników, którzy się ośmielili w nadziei poddania was pod iarżmo jednego, wstąpić na ziemię Rzeczypospolitej. Ale jeżeli to potrafili zapomnieć, to wy im jeszcze przez cięższe razy przypomnicie, i okażecie zaraz, iż się nicnateżeniom wielkiego ludu, który wolności chce, nie potrafi oprzeć. Wy waleczni wojownicy, dalsieście rzadki przykład nieinteresowności, która tylko republikanom przystoi; pod czas wielkiego niedostatku żywności, pod czas zupełnego ogołocenia najpierwszych potrzeb, okazaliście bohaterką cierpliwość, którą połączwszy z waszą nieokryśloną walecznością, czyni wam największy zaszczyt, i zasługuje w oczach wszystkich ludów i u potomności na największy szacunek. Republikanie Żołnierze! wy utrzymacie ten wielki charakter; podwoicie zapewne wasze nateżenia i wasze mężstwo, w tym czasie, gdzie wasze położenie ulepszone zostało, gdzie reprezentanci obmyśliли jednomyślnie środki, dla zabezpieczenia waszych potrzeb, i gdzie niemożna inaczej tylko nowymi tryumfami zakończyć te wojny. Nadaremnie oświadczył rząd Francuski wszystkim przeciwko niej woiującym mocarstwom, szczere swe życzenia, przywrócenia nakoniec wyczerpanej Europie pokoju; nadaremnie proponował im najsprawiedliwsze i najumiarkowańsze warunki, nie nie potrafiło ich smutnego zasłepienia przewalczyć. Tak jest, waleczni wojownicy, potrzeba jeszcze tryumfów, i wasza siła może jedynie zakończyć tę pustoszącą plagę wojny; nagotujcież się więc do ostatniego nateżenia; to musi być decydującym; potrzeba żeby wam wszystko uległo, żeby wszy

stko od waszych legionów zostało rozproszonym! Nowe chorągwie, które wasze zwyciężkie ręce na nieprzyjaciółach zdobyła, muszą służyć z zdobytymi dawniej chorągwami za Trofee, na których imieniem Francyi, co zawsze wielka w nieszczęściach, a umiarkowana w szczęściu, sprawiedliwy pokój, który światu dacie, ogłoszonym będzie. A wy szlachetni obrońcy oyczyzny, którzy waszą krwią pokój przypieczętujecie, powróćcie zaraz na łono waszych familij i do swoich współbraci, gdzie okryci sławą będziecie jeszcze nawet waszey spokojności wszystkim nieprzyjaciółom rzeczypospolitey straszniemi.

Podpisano. *Letourneur* prezydent.

Z Paryża dnia 25 Kwietnia.

Kampania we Włoszech została już otworzoną, i zapewniają iż przy odejściu tego, odebrał dyrektoryat o odniesionych nowych zwycięstwach nad nieprzyjacielem rapporta, i że Genua została d. 15 t. m. naszym woyskiem objętą. Przy naszych armiach Mozeli i Renu, było jeszcze podczas odejścia ostatnich doniesień wszystko spokojności; magazyny mają tam jeszcze nie być zupełnie urządzone. Liweranci, którzy od kilku dni odbierają od rządu pieniądze, iadą jeden zadrugim do armii dla napelnienia magazynow; na dawny dług biorą mandaty, ale na terazniejsze liwerunki gotowe pieniądze. Jeżeli się dyrektoryatowi uda, zaprowadzić mandaty, bez wielkiej straty w cyrkulacyi, to już terazniejsza kampania będzie zabezpieczoną.

W Pałacu Noailles schodzi się jeszcze klub jakóbinow; ci i reszta pozostałych feuillanow są zawsze przeciwnikami dyrektoryatu; lecz jakóbini aż nadto są ochydzni, a Orleanscy feuillanowie zastąpi, żeby ich dyrektoryat nie miał w krotce skruszyć.

Rozruch, któregośmy się przed kilkoma dniami obawiali został uspokojonym. Dyrektoryat, i obydwie rady, obrały sobie w tej okazyi szrednią drogę, nie pobłażały żadney stronie, i wszystkie na wodzy

trzymały. W Paryżu i na około Paryża stoi wiele woyska; są dwa wielkie obozy, jeden w równinie Grenelle, a drugi w równinie Sablons; na warcie będące kolomny, przechodzą się ustawicznie po mieście i wszystkie kupy zaraz rozpędzają; to spotkało wczoray pałac równości, gdzie wszystko zostało przetrząśnione i rozpędzone, oprócz kilku kartowai, gdzie żona iednego deputowanego, miała na iedną tylko kartę z milliony przegrać: — Od kilku dni zakupił rząd bardzo wiele luidorow, któremi mają być woyska płatne co około Paryża stoją, gdyż się miały dać z tym słyszeć, iż się można na nich spuścić, byle ich tylko gotowemi pieniędzmi płacono — Deputowany Freron, o którym słyhać było, że się jeszcze dotąd w Marsylii znajduje przybył tu przed wczorajem do Paryża.

Jenerał Hoche odpisał dyrektoryatowi na podchlebny list, który mu z okazji złapania Charetta napisał; mówi w nim pomiędzy innemi wyrazami: "Zdać mi się, iż się znajduję na urzędzie honoru; ia go potrafię pewnie utrzymać, i poprzysięgam dyrektoryatowi, iż chociażby się największe trudności znalazły, nieprzyjaciele rzepłtey muszą być ieden za drugim znieszczeni, a pokój i rzepłta ugruntowane. „Ta odpowiedź miała za dewizę: *Res, non verba*, (czyiny zamiast słów.)

Z Rouen dnia 20 Kwietnia.

Wczoray, przybył tu pod znaczną eskortą żołnierzy z Hawr, złapany Angielski kapitan Smith i z innemi z morskimi officyerami imieniem Wright i Bromley, którzy zostali w więzieniu Lo osadzeni. Wspomniony kapitan nosi order miecza, którego jest kawalerem; nieboszczyk Król Szwedzki udarował go nim, pod czas ostatniej wojny Szwedzkiej z Rosyją, on służył pod ów czas na galerowej Szwedzkiej flocie. „

Z Marsylii donoszą pod d. 12 t. m. co następuje: Gadano o mniemaney rewolucyi, która miała w przeszłym miesiącu w naszej armii Włoskiej zayść, gdzie miano 12,000 ludzi dezterterować &c. Cała rzecz kończy się na tym iż batalion 89 dywizyi, niechciał iść z prawego skrzydła Armii na le-

we, udając iż niema mundurów ani żywności; ten batalion został potem do Hierzyjskich wysp odesłany, a buntowniczych grenadierów rozbroiono w Nicy i aresztowano.

Jenerał Buonaparte, który teraz odniósł zwycięztwa we Włoszech, jest czło-wiek młody 25 lat mający, rodem z Korsyki, i na szczególniejsze zarekomendowanie członka dyrektoryatu Barras, dostał komendy we Włoszech. — Obywatel Isabeau, który dotąd był używany w wydziale zagranicznych interesów, poiedzie teraz do Wandy, aby tam porządek i zgodę za prowadził.

Jenerał Pichegru, miał pisać do dyrektoryatu, iak tuteysze pisma głoszą, iż przyymie poselstwo do Szwecyi, jeżeli mu wolno będzie dobrać sobie samemu sekretarza legacyi i inne do poselstwa należące osoby, i żeby się mógł 2 miesiące u swoiey familii zabawić, i opisać historią swey kampanii. Drugie pisma mówią, iż Pichegru wcale nieprzystał tego poselstwa iże obywatel Perrochel dawniey oficyer, idzie iako zawiadujący interesami do Szwecyi.

Jenerał brygady Cherin, który w departamencie Cher kommanderuje, pisał d. 15 do ministra wojennego z Burg następujący list: "Posyłam ci smieszna chorągiew, pod którą się insurgenci Sincerre skupili i szpadę najpierwszego ich wodza, który został zabitem. Codziennie przyprowadzają jeszcze branców; z jednostaynego ich wyznania, pokazuje się iż był uknowany spisek zrobić razem insurekcya w departamencie Cher, Loary, Indre, Niewr i Loaret. Wiadome już nam są wszystkie szczegóły spisku, i można bydz pewnym iż spokojność będzie zupełnie utrzymana. Złapani z bronią wręku buntownicy, będą teraz od woyskowej komisyi sądzeni."

W Okolicach Arlon, zebralo się 1500 insurgentów, aby nie pozwalać odeysciu wiesniaków, którzy są na usługi do armii wezwani; lecz poszło natychmiast 4 bataliony dla rozproszenia ich

Nawet i wiele obcych kunsulów, zo-

stali do przymuszoney pożyczki podciągnionemi, na co się bardzo uskarżali. — W Tulonie zostaty liniowe okręty le Conquerant i le peuple Souverain dla nadpsucia się rozbroione, a na ich miejsce uzbrowiono Wielhelma Tell i JJ. Rousseau okręty.

W okolicach Paryża dzieją się teraz straszne morderstwa. W Chanteloux, Witry milę od Paryża i w innych miejscach napadli rozboynicy wiele domów, pozabijali kobiety, dzieci, służących i co tylko żyło i wszystko pozabierali. — Przybyli tu obydwu synowie Hiszpańskiego admirała Solano, należący Kcia pokoiu (Alcudia) chcą za woluntaryuszów pod jenerałem Pichegru służyć; ale że on już złożył komendę, więc niewiedzieć czy będą pod innym jenerałem służyć; jeden jest malchar de Camp, a drugi pułkownikiem.

W ostatni piątek postał dyrektoryat rozkaz do armii Renu, aby wypowiedziała zawieszenie broni i otworła kampanią.

Przedwczorem przyprowadzono tu do Paryża złapanego w Hawr Angielskiego kapitana Smith, z iego sekretarzem i służącym. Najpierwey zaprowadzono go do głównej kwatery tuteyszego jenerałego sztabu, a potem pod eskortą piechoty i iazdy do więzienia opactwa, które teraz zostało wyreperowane, i już od roku nie było w nim żadnego więźnia, on będzie najpierwszym. Gazeta Hawru przytacza o P. Smith: "Potrzeba oddać sprawiedliwość waleczności P. Smith; dopóty się na kaperskim okręcie le Vengeur, który był zabrał, niepoddadł, póki mu tylko nie były ustrzelone maszty, przedziurawione żagle i okręt bliski zatopienia niezostał. Samochlubstwo iego ustawiczne, zostało dawniey republikańskim strofowaniem upokorzone. Szanuiemy teraz iego nieszczerście, i wiele oficyerów mają mu wdzięczność za ludzkie i dobre postępowanie sobie z brancami Francuzkami."

P. Soucy, która była odprowadziła królowę Francuzką do Wiednia, została teraz w Witry o milę od Paryża, w domu, który 32 zbóyców napadło zamordowaną, i niemal wszystkich ludzi wyrzneli. Współ-

mniona P. Soucy wyjechała sobie na wieś, dla zażycia świeżego powietrza, a tym czasem znalazła tam śmierć! — Margrabia Maulevrier, niegdyś poseł królewski w Kolonii, który był przed kilką dniami areztowanym, iż miał z emigrantami korrespondować &c. został już uwolnionym.

Kommissarzom po departamentach, zakazano żeby się nieważyli używać tytułu jeneralnych kommissarzy, który sobie już niektórzy przywłaszczyli. — Na Loarze powyżej Nantu, znajduje się 13 armatnych szalup, tak dla zabezpieczenia żegluga na tej rzece, iako też dla przerwania komunikacyi zbrojnych royalistów na obydwóch brzegach. D'Antichamp, Rosnier i bracia Debrue, są teraz ich najpierwszemi wodzami.

Nawet i po departamentach rachowali jakobini bardzo wiele na rozruchy w Paryżu, które się tam miały najprzód zacząć; lecz szczęśliwie zostały usmierzone. W kilku miastach dały się takie same iak tu afisze i buntownicze kartki widzieć. — Tutejsze pisma zapewniają, iż nasz rząd zatrudnia się teraz planem powszechny amnestyi na wszystkie występki pod czas rewolucyi, wyjąwszy emigrantów i Xży.

Luidor kosztował wczoraj 5900 liwr: w asygnatach. Mandaty tracą z chytróści lichwiarzy po 16 i pół procentu.

Sesysie rady pięciuset. Sessya d. 18 kwietnia. Postanowiła rada na wywdzięczenie się swoim sprzymierzeńcom Batawom, za ich grzeczność i przyjaćielstwo, iż wyporządzili wielki dom w Hadze dla mieszkania Francuzkiego posła, aby rezydującym tu w Paryżu ministrom i posłom ziednoczonych prowincyi dać na mieszkanie dom *Croi d'Havre*, na Lillskiej ulicy, i minister skarbowy odebrał zlecenie, aby go iak naywygodniej i nayprzystoyniej dla nich wyporządził. — Rada starszych potwierdziła zaraz ten dekret.

Dyrektoryat postał różne poselstwa

do rady. W pierwszym żądał 200 millionów dla wojennego ministra, aby los naszych armij poprawić i zabezpieczyć sobie zwycięztwo; w drugim aby dla służby morskiej, wyznaczono ministrowi morskemu 50 millionów; w trzecim doniósł, iż wszystkie usiłowania przeciwko nieprzysięgłym Xżom i powracającym emigrantom na nic się zdadzą, ieżeli mu ustawa nieprzyjdzie na pomoc. — W departamencie Lyonu zawsze są rozruchy, i to miasto jest środkiem ziednoczenia wszystkich złemyślnych; zaczym ieżeli nieprzedsięwziemy prędkich środków, te okolice grożą nam wojną domową; potrzeba znieść wszystkie mieszkalne kartki, które od 1793 roku zostały Lyonowi udzielone. — Nakoniec proponował dyrektoryat, aby przeniesienie popiołów Kartezjusza do Panteonu, odłożyć aż do święta wdzięczności, które d. 10 maja przypada, i żeby święto to miało za fundament, iż jest iedynie do obchodzenia pamiatki wielkich ludzi przeznaczone, którzy się swej oyczyźnie zasłużyli. Nate poselstwa, powyznaczała rada kommissye. — Proponowano także aby podatek gruntowy był na potym w mandatach opłacany.

Sessya d. 20 Craisoux został prezydentem obrany, a w radzie starzych został Lecoulteux. — Camus doniósł imieniem wydatkowej kommissyi, iż z podanych 72 mill. które pocztę przynoszą, potrzeba 49 millionow na idące bez opłaty listy pościć.

Sessya d. 21 Defermonts zdał imieniem kommissyi skarbowey rapport. — Rzeczpospolita, rzekł, ma ieszcze nieprzyjaciół do zwalczenia. Sposoby zastąpienia zwyczajnych wydatkow, znajduią się w zwyczajnych podatkach, a nadzwyczajne w narodowych dobrach; daleko lepiej użyć tych iak okładać obywateli podatkami. Skarb narodowy znajdzie w mandatach te same źródła, iakie znalazł w asygnatach roku 1790. Zniknęły gotowe pieniądze; i iedna ich część poszła na zakup za granicę, drugą wywiezli emigranci, a reszta jest zakapana; wszystko jest więc zatkanie. Dopok i asygnaty nieprzechodziły hipoteczney

wartości dopoty ożywiały handel i rękodziela; tę samę będziemy mieć korzyść z mandatów. Wszyscy Francuzi są obowiązani wydobyć skarb z nieładu, w który wpadł. Nadaremnie usiłują w mowie złośliwi, iż mandaty ten sam los spoika, co i asygnaty; nieobawiamy się już więcej powrotu anarchii, ani tronu; nieprzejdzie nigdy wartość hipoteki, ani cyrkulacya nad potrzeby tych papierów; nigdy ciąża prawodawcze nieodmieni swego przyrzeczenia; nigdy niebyło myślą rządu ustanowić wartość mandatów, podług wartości asygnatów. Właściciele mandatów, mogą sobie zaraz dobra narodowe za nich wziąć; lecz potrzeba aby się wszyscy Francuzi połączyli dla obrocenia wniwecz wszystkich chytrych zlemysłnych do zdyskredytowania nowej monety. „Na propozycyą Defermonts dekretowała rada:

1) Dekretowane d. 18 marca 2400 millionów mandatów, mają być w tym sposobie sporządzone: 700 millionów po 500 liw., 500 po 100 liw., 400 mill. po 50 liw., 300 po 20 liw., 300 po 5 liw. i 200 po 1 liw. 2) Każdy mandat ma mieć napis: „Gruntowy mandat na. — podług ustawy d. 18 marca dekretowanej. 3) Papier ma być szczególniejszy do mandatów dobrany, żeby się od innych papierów różnił. 4) Rzemysłnicy, którzy do robienia mandatów będą użyli, niemogą przedczy z fabryki odejść, poki się nie skończy fabryka. 5) Jak tylko 2400 millionów zostanie w cyrkulacyą w prowadzone, matryce i blachy mają zaraz być w archiwach złożone.

Dozor nad skarbem narodowym będzie się odtąd składał ze dwóch członków, jednego z rady 500, a drugiego z rady starszych.

Z Bruxelli d. 26. kwietnia.

Bliskie rozpoczęcie nieprzyjacielskich kroków na obydwóch brzegach Renu już niepodpada żadnej wątpliwości: dnia 18 i 19 t. m. posłano sobie z obydwóch stron kilku kuryerów i zapewne nie po co innego tylko z wypowiedzeniem zawieszenia broni; więc po upłynieniu 10 dni rozpoczną się znowu nieprzyjacielskie kroki. Niedo-

wierzenia z jaką gorliwością z obydwóch stron pracują około szanów, fortyfikacyi i sypania bateryy; jest to dowód iż jedna, strony drugiej się obawia i chce być zasieniona od ataku. Pomiędzy (Austryakami) zagęściła się dezercya. Arcy Xże Karól pojechał z jenerałem Bellegard i z wielką innemi oficerami ku Sieg, aby sam zobaczył położenie wojska Austriackiego; wojska Austriackie już są na obydwóch brzegach Renu w poruszeniu, nawet już i obozuja. Jenerał Jourdan udał się z swej strony d. 17 z Bonn do Koblenc aby tam był przytomnym na radzie wojennej.

Z Dillenburg d. 20. kwietnia.

Wczoraj przybiegł tu kuryer z rozkazem od Xcia Fryderyka Oranii z Wiednia aby z znajdujących się w Nafsauskim emigrantów Hollenderskich osobny legion uformować, i żeby się z rekrutowaniem iak naybardziej spieszyć; sam Xże w krótko nadiedzie.

Z Hanoweru d. 30. kwietnia.

Korpus emigrantów Choisela, które przed 6 niedzielami popłynęło do Anglii, aże się tam wzbraniało płynąć do zachodnich Indyy powróciło tu w liczbie około 650 ludzi na 6 transportowych okrętach nazad; lecz tu mu znowu niepozwalała wysiąść na ląd, i nawet dragonów wykommandorowano, aby nikogo na ląd niepuszczali.

Z Ehrenbreitsstein d. 23. kwietnia.

Jenerał Jourdan znajduje się jeszcze w Koblenc; obiecał kilka razy tutejszych okolic fortyfikacye. Odiego przyjazdu, zaprzestano robić około Kartuzy; ale za to zebrano kilka tysięcy chłopów, dla powiększenia fortyfikacyi Petersberga, i rozbicia linii i okopów aż do Renu.

Mowią iż Jourdan został jenerałem wszystkich armii uad Renem. Niedawno dawał na 600 osób ucztę w Koblenc; mówią iż miasto da nawzajem dla niego ucztę. — Wojska Francuzkie dostaną nowe mundury; teraz odbierają już dwa w gotowych pieniądzech, iako część ich traktamentu.

W N I E D Z I E L Ę D N I A 11. M A I A 1796.

Z Hagi d. 30. Kwietnia:

Dnia 26 czytano w zgromadzeniu narodowym list dyrektoryatu Francuzkiego z doniesieniem, iż Francuzkie woyska dnia 12 t. m. odniosły zwycięztwo nad armią Cesarską pod jenerałem Beaulieu we Włoszech.

Wczoray czytano w zgromadzeniu narodowym list od posła Francuzkiego obywatela Noel, z tą wiadomością, iż przy Millesimo zaszła między Francuzką i Austryacką armią powtórna bitwa, która bardziey decydująca była, niżeli pierwsza pod d. 12 penieważ Francuzi zupełne zwycięztwo odnieśli. — O tym ostatnim zwycięztwie, doniósł także i jenerał Beurnonville zgromadzeniu; z głównej kwatery armii północnej toż samo doniesiono; zgromadzenie narodowe uchwaliło więc, złożyć Francuzkiemu posłowi z tej okoliczności powińszowanie, a wiadomość ta, ma być wszystkim batalionom armii naszej po ich garnizonach udzieloną.

Jenerał Beurnonville znajduje się teraz w Utrechcie, gdzie jest główna kwatery północnej armii Francuzkiej. Zgromadzenie narodowe postanowiło nasz Hagski garnizon dwoma batalionami z woyska narodowego powiększyć, aby niektórym wsiom ulgę w kwaterunku uczynić.

Dzisiaj zapewniała tu, iż już Francuzi zawieszenie broni wypowiedzieli. Armia

Arcy-Xcia Karola na niższym Renie podają do 60,000, w której ma się znajdować 20,000 jazdy i wiele ciężkiej artylleryi do obłężenia służącey.

Wkrótce wyjdzie uchwała, iż 22 do 23,000 woyska naszego pójdzie na granicę. — Wiadomości, które tu z Westfalii nadeszły z okoliczności gotowania się do obrony linii demarkacyjnej wielką tu ściągnęły uwagę; z tym wszystkim zapewniała nas alianci nasi, iż się z tej strony niczego obawiać niemamy. — Wczoray został w zgromadzeniu narodowym na miejsce obywatela Bickera, reprezentant Leeuw, członek wydziału interesów zagranicznych prezydentem obrany.

Na sejsyi zgromadzenia narodowego, d. 27 obywatel Pasteur uczynił imieniem wyznaczonej komisyi rapport, względem deklaracyi wojny przeciw Anglii. Radzono aby przykazać kaprom Hollenderskim, żeby rybackich Angielskich okrętów nietykali, ponieważ dotąd Anglicy naszych nienapastują. Projekt ten przyjęto. — Deklaracya wojny przeciwko Anglii, ma być wprzód napisana i drukowana, a potem dopiero roztrząsana.

Na sejsyi dnia 28 proponowano zalecić publicznym obwieszczeniem, ażeby się przez cały ciąg wojny żaden Batawczyk niewazył nymniejszego długu Angielskim poddanym wypłacać, pod karą po-

czytania przestępcy za zdrajcę oyczyzny; projekt takowy już podano. Obywatel Valkenaar wystawiał, iż potrzeba mieć uwagę na kapitały, których tak wiele obywatele naszej Rzeczypospolitej w banku Angielskim mają, i dotąd jeszcze ich zawsze tam posyłała. Z tym wszystkim pochwalił wyżej wzmiankowany projekt, i podał zaraz swią propozycją. Obydwa projekta mają być drukowane i przez komisję składającą się z obywateli, Pasteur, Breede, Staphorst, Proost, i Hartog roztrząsione.

Zgromadzenie narodowe zaleciło znowu przez publiczne obwieszczenie d. 20 t. m. aby emigranci Francuzi bawiący się w naszej Rzeczypospolitej bez paszportu albo wiedzy ministra lub agentów Francuzkich, we 14 dniach ustąpili z ziemi Batawów, i aby im municypalności wydały na ten koniec paszporta, które stojące wojska Francuzkie w naszej Rzeczypospolitej szanować będą i aby na ostatek każdy emigrant po upłynieniu tych dni 14, w Rzeczypospolitej znajdujący się był aresztowany, i podług okoliczności śmiercią nawet karany. Względem administracyi dóbr Stadhudera w ośmiu dniach ma nastąpić ostateczna decyzja. — Stosownie do wydanej publikacyi d. 25 kwietnia, wchodzące zboże nie będzie płaciło żadnego cła aż do 14 lipca. — Podług raportu, który wydała federacya zgromadzeniu narodowemu uczynił, armia nasza znajduje się w dobrym stanie i jest silna do 22,800 ludzi.

Zgromadzenie zezwoliło na żądanie P. Kalitscheff ministra Rosyjskiego w Berlinie, aby przepuszczono 33 skrzyń do Hamburga bez opłaty wychodnego cła.

Z Werony d. 21 Kwietnia.

Dnia 13 t. m. margrabia Carlotti szlachcic Weronski, kazał oświadczyć Hrabie de Provence (Ludwikowi XVIII) imieniem senatu Weneckiego, iż już wychodzi czas schronienia którego mu pozwolił, zaznaczając żeby iak najszybciej ustąpił z granic Rzeczypospolitej.

Niebędąc poprzedniczo do tego przy-

gotowaniem, ani znikąd ostrzeżonym, odpowiedział Xę: "Ja wyjadę, ale pod dwiema warunkami; pierwszy, aby mi przyniesiono Xę złotą gdzie są wpisane imiona mej familii, żebym z niej moje imię wymazał; drugi, żeby mi powrocono broń, którą dla przyjaźni mojej naddziad Henryk IV Rzeczypospolitej ofiarował. "Ta odpowiedź nie spodobała się szlachcowi Weneckiemu Pringly, Podestacie Weronskiemu; na drugi dzień postąpił przez tegoż samego Weronczyka swoją przeciwko temu protestacją, żądaniem żeby Xę iak najszybciej wyjechał.

Xę przedsięwziął tedy dnia dzisiejszego podróż swoją, tam gdzie mu honor wskazuje, to jest do armii Kondusza. Jedzie tam pod imieniem szlachcica, i potym tam będzie pod tym imieniem zostawać póki się nie będzie mógł, bez naruszenia politycznych względów iak w Weronie, iako król pokazać.

Z Rzymu d. 16 Kwietnia.

Xę August Angielski i Xę Xawery Saski, wyjechali do Civitavechia, dla przypatrzenia się ambarkowaniu Szwajcarskim wojskom. Dowiadujemy się z Civitavechia, iż tam przybyły dawniej na mienione trzy kolony Angielskiego wojska, i z potrzebami do transportu i wojennymi do eskortowania ich okrętami. Ten konwoj ruszy za najszybciej wiatrem do Korsyki.

Z Madrytu d. 15 Marca.

Brygantyna wyszła d. 21 grudnia z Havany, przyniosła nam wiadomość obliśkim przybyciu 3 okrętów z bogactwami Meksyku i innych naszych kolonij; wartość ich ma 12 millionów talarów wynosić. Donosi nam także, iż idzie wielki konwoj bogatych kupieckich towarów.

Z Florencyi d. 15 Kwietnia.

Obywatel Belleville, przybyły d. 8. Marca iako konsul Francuzki z Paryża na rządy do Liwornu, przyjechał tu d. 11. i po krótkim zabawieniu się pojechał na swoje miejsce nazad.

Z Frankfortu d. 26. Kwietnia.

Nad Renem trwa jeszcze dotąd zawieszenie broni. — Na rozkaz feldmarszałka rzeszy Arcy Xiążęcia Karola, mają być rozpisanie rekrutycy w całych Niemczech woyskową exekucją dochodzone. — Holenderscy żołnierze w Dillenburgu dostają teraz nowy mundur.

Każdy mieszkaniec w Koblenc, ma podać w 8 dniach, pod karą 100 talarów, jakich miał u siebie odd. 1 maja 1792 emigrantów na kwatery. — Xę Württembergi, przyjechał nazad do Ehrenbreitstein. — Główna kwatery Kondusza jest teraz w Emmendingen. — Dwumosty są teraz niemal zupełnie od Francuzów zamknięte, ponieważ nikomu niewolno z kraju ani nawet do Niemieckich posterunków, bez szczególniejszego paszportu wysiść.

Z Wezel d. 28. Kwietnia.

J. K. M. Pan nasz miłościwy, wszedłszy z patryotycznej swej staranności dla rzeszy Niemieckiej, w układ nowej demarkacyjnej linii od Niemiec, przeznaczył do jej obrony spółne z Brunświkami i Hanoweranami następujące woyska: Piechota; regiment Xcia Brunświckiego, Knobelsdorfa, Ludwika Ferdynanda, Romberga, Mansteina i Schladena. Letka piechota: 2 kompanie Trümplinga, bataliony fizylierów Borka, Bila, Ernesta, Legata, Holzschuera i Wedelle. Kürasjerów: Leibkarabinerowie, regiment gwardyi, Byerna i Borstela. Huzary: 5 szwadronów Göckinga i 5 szwadronów Blychera.

Pogłoska jakoby już było wypowiedziane zawieszenie broni na niższym Renie od Francuzów, jeszcze się niestwierdziła; lecz słychać od okolic Dölseldorfu i innych miejsc gdzie Francuzi stoją, iż ich woyska niechęć żadną miarą mandatów brać.

Z Bruxelli d. 28. Kwietnia.

Słychać iż tedy przebiegł kuryer od dyrektoryatu z Paryża, z rozkazem do jenerała Jourdana, aby wypowiedział zawieszenie broni, i rozpoczął nieprzyjacielskie kroki. Jedną część naszego licznego garnizonu podyzie do armii Renskiej.

Przedwczorem przyszło tu do bitwy, pomiędzy niektórymi młodemi obywatelami i Francuzkami grenadyerami; z obydwóch stron zginęło lub zostało ranionych kilka osób. Także i w Luxemburskim, kiedy zabierano młodzież do armii nad Ren; przyszło do krwawych kroków; wielu mieszkańców sprzeciwiało się rekrutowaniu, wszystka młodzież udała się do jednego lasu; ale komendant posłał przeciwko nim żołnierzy, i natychmiast poszli w rozsypkę.

Z Frankfortu d. 27. Kwietnia.

Piszą z Manheimu, iż się znowu rozpoczęły wizyty po między feldmarszałkiem Wurmserem i Xciem Dwumostów. — Ośmiu sztabsoficerów odjeżdża od armii Arcy Xcia Karola do Włoch do jenerała Beaulieu.

Obywatel Bacher powrócił d. 21 t. m. z Paryża nazad do Bazylei, i bardzo kontent z bawienia się tamtejszego. Także i sekretarz Hiszpańskiej legacyi Valego, idąc z Paryża przejechał tamteży na przeznaczone swe miejsce do Wiednia.

Z Kopenhagi d. 27. Kwieinia.

Chodzi tu wieść, iż zatargi pomiędzy Rosyą i Szwecyą zostały po przyjacielsku zgodzone i że się już woyska nazad cofają. Ożenienie Króla ma być jak słychać do dalszego czasu odłożone.

Podczas niebytności następcy tronu, który z swoją żoną do Pymont jedzie, będzie jenerał Gersdorf prowadził tego roczne letnie manewry.

D O N I E S I E N I A.

Uwiedomia się J. Panne Michalinę Corkę Szl. niegdy Karola Gielby kupca i obywatela Kieleckiego, ażeby stawiała się osobiście, lub przez Plenipotentą na dzień 1. Miesiąca Lipca roku bieżącego przed sądem w Kielcach na ostateczne ukończenie sprawy pomiędzy Sukcesorami tegoż Szl. Karola Gielby i Szl. Maryanny, iako po niegdy Szl. Stanisławie Solnickim, wyznaczonym opiekunem pozostałą wdową.

*A Casarce Regio Appellationum Tribunali. Mfco Ignatio Spytecki anteacto avvocato
Universali Galliciae orientalis Consignandum.*

Cum ipso circa Petitum pro Conferendo sibi in hacce Provinciae occidentalis Galliciae advocandi Stallo Exhibitum, Qualitates suas attestatis Comprobaverit, atq; muns; Universalis advocati de precedenti in Galliciae orientali cum Laude Exsecuerit. Id: circo Eiq; Statum advocandi in hacce Provincia occidentalis Galliciae conceditur, Eo tamen adjecto, ut se suo tempore Ex legibus pro Ist hac Provincia publicandis praescripto testamini in hocce C. R. appellationum Tribunali subiciat, atq; proxima Selsione se ad ostandum Officij sui Juramentum ad hocce Tribunal insinuet. Decretum Cracoviae die 6. Maij 796. Ao. — Nicolaus Urbański. Ex Consilio Cae: Reg; Appellationum Tribunalis Galliciae occidentalis. Franciskus Scherschnitz.

Podaje się każdemu do wiadomości, iż następujące dobra, będą od d. 24 czerwca 1796 roku do tegoż dnia roku 1797 za poniższą cenę w roczną aręde przez publiczną licytacją wypuszczone:

W Powiecie Sandomirskim.

Szewna na pierwsze wywołanie za	1500. Ryńskich.
Klucz Kunowski na pierwsze wywołanie za	7500.

W Powiecie Radomskim.

Klucz Predoczyński na pierwsze wywołanie za	2975.
Klucz Połtowa Wola	1938.
Klucz Chwałowice	2337.
Wież Kowalkow	1300.
Klucz Hłowski	7075.
Klucz Mirowski	8325.

Licytacja będzie się tu w Krakowie d. 20 Maia w Celsarsko Krolewskim krajowym Kommissoryacie o godzinie 9 z rana odprawiać. Ktoby sobie życzył takowe dobra licytować, ma przed zaczęciem licytacji czwartą część wzyż wyrażonego wywołania na każde dobra, iako wadyum, czyli depozyt złożyć, a poskończoney licytacji, jeżeli się przy dobrach nie utrzyma, będzie mu wadyum nazad powrocone; tym zaś, którzy dobra zalicytuia, będzie dopiero za złożeniem przyzwoitey kaucyi na pierwszą ratę potrącone. O kondycjach kontraktów, które oprócz tego przed licytacją ogłoszone będą, może się każdy, iako też i o intratach, pod czas selsyi tu w Krakowie w krajowym Kommissoryacie zainformować. W Krakowie d. 20 Kwietnia 1796.

Szl. Woyciech Zarzycki i Katarzyna z Zarzyckich Gaiowska obwieszczaia wszelkich Sukcesow prawo lub pretensye do summy zł. Pol. 4000 kapitalney i prowizyonalney po śmierci Szlach. niegdy Reginy z Zarzyckich pierwszego Wąsowiczowej, powrotniego Wigurzyney, trzeciego małżeństwa pozostałej mających aby na dzień 31 miesiąca maia Roku niniejszego 1796 ostatecznie przyzwani, w sądzie Woytosko - Ławniczym Krakowskim stawili się, i przyczyny na potrcyno wydawane pozwy swęgo niestawienia się, dali, inaczey od wszelkich praw i pretensyi do tych summ. jeżeli mianych odsądzeni będą.

Szachetny Jan Kanty Sobieniowski, odiechawszy żony swey od lat przeszło siedmiu z Krakowa, wzrostu średniego cienki, włosy iasno blond, twarzy bladey, oczy siwe, lat blisko 40 mający, roku zupełnego z żoną niezamieszkawszy; iak pojechał do Warszawy dotąd o nim wiedzieć niemożna; przeto uprasza na miłość bliźniego pozostała żona, ktoby wiedział czy żyje, i gdzie się obraca, aby dał znać do redaktora gazety Krakowskiej.

W Księgarni Jana Maya rozdaie się prospekt książki na prenumeratę, pod tytulem:

Manuel du Naturalist, ou dictionnaire d'Histoire naturelle

avec cette epigraphe:

In tenui labor, at tenuis non gloria; siquem

Numina laeva sinunt audique vocatus Apollo.

Virgil Georg. lib. IV.

pr M. l'Abbé Jamard en 2 Tomes g. in 8. Przedaie się także w tej księgarni:

Wiersz o Człowieku przez Woltera, przekładany z Francuzkiego in 8 zł. 1. gr. 15.